

4. Vinnicenco, E.; Patrașcu, D. Introducere în pedagogie. Note de curs. Chișinău: Garomont Studio, 2015.
5. <https://profistyle70.ru/ro/beremennost-i-deti/igry-na-formirovanie-nravstvennyh-kachestv-rebenka-igry/>
6. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Educatia%20moralala.pdf

CZU:376.76”(498)

FILE DIN ISTORIA ȘCOLII PRIMARE ISRAELITO-ROMÂNE DE BĂIEȚI F. KLEIN DIN ORAȘUL BACĂU

DRĂMBĂ Nicuța-Minodora, dr., prof. universitar
Școala Doctorală de Științe Socio-Umane,
Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava

Rezumat. Școala primară de băieți a fost înființată de către Comunitatea evreilor din orașul Bacău, care asigură fondurile necesare pentru întreținerea acesteia. Pe lângă citire, gramatică, aritmetică, geografie în limba română, elevii școlii studiau limba ebraică și religia mozaică.

Cuvinte-cheie: Bacău, evrei, școala de băieți F. Klein.

Abstract. The boys' primary school was established by the Jewish Community of Bacău, which provided the necessary funds for its maintenance. In addition to reading, grammar, arithmetic, geography in Romanian, the students at the school studied Hebrew and the Mosaic religion.

Keywords: Bacău, Jews, F. Klein boys' school.

Introducere

Alături de cimitire și sinagogi, școlile evreiești au reprezentat instituții marcante în cadrul comunității evreiești din orașul Bacău. Au funcționat două școli primare una de băieți și alta de fete, alături de un liceu teoretic și unul comercial, o grădiniță, finanțate din banii de taxele de înscriere, dar și donațiile comunității evreiești din oraș.

Aspecte din organizarea Școlii primare israelito-române de băieți F. Klein

Din informațiile descoperite în cadrul fondului Școlii primare israelito-române de băieți F. Klein aflăm faptul că această instituție a fost înființată de către comunitatea evreilor din Bacău, în anul 1893, primind autorizația nr. 9572 din 9 noiembrie 1896¹.

¹ SJAN Bacău, *fond Școala primară israelito-română de băieți F. Klein*, dosar 1/1933, f. 34; *fond Comunitatea evreilor Bacău*, dosar 3/1930, f. 7.

În primii ani ai secolului XX, școala primară israelito-română de băieți F. Klein a funcționat cu întreruperi, mai ales în perioada primului războiului mondial².

Din situația statistică cu privire la numărul elevilor care au frecventat cursurile Școlii primare israelito-române de băieți F. Klein, constatăm faptul că numărul total al elevilor înscriși se ridică la 271, din care promovați 190, 43 de repetenți, iar 38 de elevi s-au retras, cei mai mulți fiind din clasa I (15)³. În anul 1932, personalul Școlii primare de băieți F. Klein era următorul⁴:

Nr. ctr.	Numele și prenumele institutorilor	Naționalitatea	Religia	Materiile predate	Clasa
1	Meier S. Herșcu	Română	Mozaică	Obiectele cursului primar în limba română	a IV-a
2	Meier H. Jeanetta	Română	Mozaică	Obiectele cursului primar în limba română	a III-a
3	Lucia A. Popescu	Română	Creștin ortodoxă	Obiectele cursului primar în limba română	I
4	Agapi Dorina	Română	Creștin ortodoxă	Obiectele cursului primar în limba română	a II-a
5	Ițicovici Herșcu	Română	Mozaică	Limba ebraică și religia mozaică	I a IV-a
6	Iosif Aron Rabin	Română	Mozaică	Limba ebraică și religia mozaică	a II-a a III-a

Pe lângă repartizarea institutorilor pe clase, direcțiunea școlii a întocmit un centralizator cu privire la studiile fiecărui cadru didactic angajat, vechimea, starea civilă, numărul elevilor care frecventează cursurile⁵. Salariile acestora erau diferite: S. Meier – 76000 lei/brut anual, J. Meier – 58000 lei/brut, Lucia A. Popescu- 52000 lei/brut, Agapi Dorina -48000 lei, Iosif Aron Rabin – 48000 lei, Ițicovici Herșcu – 56000 lei/brut anual⁶.

Școala a funcționat conform următoarelor ordine de autorizare eliberate de către Ministerul Instrucțiunii Publice: nr. 38895 din 28 iulie 1898 nr. 1718 din 21 septembrie 1925, nr. 988/1927, clasa II-a – nr. 550 din 1926, clasa a IV-a – nr. 631 din 1936, clasa a IV-a – nr. 305 din 1928, clasa a III-a – nr. 580 din 1929⁷.

Potrivit procesului verbal încheiat la data de 14 septembrie 1943, membrii corpului didactic al Școlii de primare de băieți F. Klein alegeau următoarele materiale didactice pentru a fi utilizate în anul școlar 1933-1934⁸:

Clasa a IV-a – cetirea- de Dl Ervin Goldștein și Ecaterina Dan

gramatica – de Al. Gheorghiu, Voinescu și Simionescu

aritmetica – Maria Beiu Palade

² Nicuța-Minodora Drâmbă, *Școlile evreiești din orașul Bacău în primele decenii le secolului XX*, în *Analele Liceului Vasile Conta, Târgu-Neamț, Istorie* 1/2021, f. 96

³ SJAN Bacău, *fond Comunitatea evreilor din Bacău*, dosar 2/1922, f. 119 v.

⁴ *Idem*, *fond Școala primară israelito-română de băieți F. Klein*, dosar 1/1932, f. 73 v.

⁵ *Ibidem*, f. 104.

⁶ *Ibidem*, f. 86.

⁷ *Ibidem*, f. 76.

⁸ *Ibidem*, f. 39.

geografia continentelor – S. Mehedinți

Clasa a III-a – cetirea – Ervin Goldștein, Ecaterina P. Dan

gramatica- Al. Voinescu, Al. Gheorghiu, Gh. Simionescu

aritmetica de Maria Beiu Palade

geografia României de învățătorii gorjeni Căiuț și Nicolescu

Clasa a II-a – cetirea- Ervin Goldștein și Ecaterina P. Dan

aritmetica- Maria Beiu Palade

geografia județului Bacău – Al. Gheorghiu, al. Voinescu, Gh. Simionescu.

Clasa I – abecedar – partea I de I. Bârsănescu, Stere Diamandi

partea a II-a de Gh. Polcovnicu, Bălănescu.

La finalul anului școlar 1932-1933, situația școlii era următoarea⁹:

-categoria școlii – particulară

- limba de predare – română

- susținătorul școlii – Epitropia comunității israelite a Templului Coral București

- numărul claselor – 4, 4 posturi de limba română și 2 de limba ebraică.

În ceea ce privește repartizarea elevilor pe clase, regăsim următoarele date:

Elevi înscriși – Clasa I - 48 elevi – cetățeni români

II - 35 elevi – cetățeni români

III- 32 elevi - cetățeni români

IV- 43 elevi - cetățeni români

II- 2 elevi - cetățeni străini

III – 3 elevi – cetățeni străini

IV- 3 elevi – cetățeni străini.

Prin urmare, rezultă un total de 48 elevi la clasa I, 37 la clasa a II-a, 35 la clasa a III-a. 46 la clasa a IV-a, 166 elevi mozaici care învățau în cadrul școlii evreiești de băieți.

Conform adresei din data de 27 septembrie 1940, trimisă de către directorul școlii către inspectorul general șef, reieșea faptul că școala nu se putea deschide începând cu 1 octombrie anul curent, deoarece localul a fost rechiziționat de către armată. Comunitatea evreilor din Bacău a propus mutarea școlii de băieți alături de cea a fetelor. Însă, localul școlii evreiești de fete din Bacău a fost la rândul său rechiziționat de către armată, eliberat, dar reparațiile acestuia urmau să dureze până la data de 10-15 octombrie 1940¹⁰.

Concluzii. Deși a funcționat cu întrerupere, mai ales în anii celor două războaie mondiale, comunitatea evreilor din Bacău și-a arătat interesul pentru ca tânăra generație să învețe atât

⁹*Ibidem*, dosar 1/1933, f. 34.

¹⁰*Ibidem*, dosar 1/1940, f. 8.

informațiile obligatorii, dar și istoria poporului evreu și limba ebraică. Învățătorii care au predat la această școală erau atât de religie mozaică, dar și creștini ortodocși.

Bibliografie

1. Drâmbă, N.-M. *Școlile evreiești din orașul Bacău în primele decenii ale secolului XX*. In: *Analele Liceului Vasile Conta Târgu-Neamț, Istorie*, 1/2021, pp. 95-106.
2. SJAN Bacău, *fond Comunitatea evreilor Bacău*, dosar 2/1922, 3/1930.
3. SJAN Bacău, *fond Școala primară israelito-română de băieți F. Klein*, dosar 1/1932, dosar 1/1933, dosar 1/1940.

CZU:371.12:373.3

ROLUL CADRULUI DIDACTIC ÎN OPTIMIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA NIVELUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR

FLUIERAR Valentina, asist. univ.,

Catedra Pedagogie și Metodica Învățământului Primar,

Universitatea de Stat din Tiraspol

Rezumat. *Actualele preocupări ale învățământului primar sunt orientate spre flexibilizarea rolului cadrului didactic în realizarea obiectivelor educaționale. Reconsiderarea poziției valorice a cadrului didactic extinde aria de cuprindere a instrumentelor de ghidare a activității didactice și oferă posibilități multiple de potențare a avantajelor pentru o strategie a educației adaptată la parametrii contextuali. Conotațiile operante ale îmbogățirii instrumentale variază în funcție de potențialele aptitudinale și trăsăturile personalității elevilor de vârstă școlară mică. Rolul cadrului didactic în optimizarea procesului educațional la nivelul învățământului primar se raportează la abilitatea de a stabili coerență și interacțiune pe axa: finalități, obiective, mijloace, condiții, rezultate. Statutul pedagogului de succes presupune o activitate impunătoare la nivel organizatoric, care solicită luciditatea abordării obiectivelor pedagogice orientate spre descoperirea modurilor creative de activitate, crearea contextelor motivante, expunerea elevilor la medii stimulatoare de învățare.*

Cuvinte-cheie: *optimizare, proces educațional, cadru didactic, învățământ primar, elevi de vârstă școlară mică.*

Abstract. *The current preoccupations of the primary education are oriented towards the flexibility of the role of the teacher in the achievement of the educational objectives. The reconsideration of the value position of the teacher extends the scope of the tools to guide the teaching activity and offers multiple possibilities to enhance the advantages for an education strategy adapted to the contextual parameters. The operative connotations of instrumental enrichment vary depending on the aptitude potentials and personality traits of young school-age students. The role of the teacher in optimizing the educational process is related to the*